

Material informativ URBIZ 12: Economia circulară și întreprinderile sociale din mediul urban

Luna Decembrie 2024

Economia circulară reprezintă un model economic care pune accent pe reducerea deșeurilor, reutilizarea resurselor și promovarea sustenabilității.

Întreprinderile sociale, prin natura lor, sunt aliniate cu principiile economiei circulare, având ca scop principal crearea unui impact pozitiv asupra comunităților și mediului înconjurător.

În mediul urban, aceste inițiative joacă un rol crucial în combaterea risipei, reducerea poluării și sprijinirea grupurilor vulnerabile. Acest articol explorează legătura dintre economia circulară și întreprinderile sociale, evidențiind beneficiile și provocările acestora în contextul urban.

Principiile economiei circulare

Economia circulară se bazează pe trei principii fundamentale:

- **Eliminarea deșeurilor și a poluării:** Proiectarea produselor și proceselor astfel încât să minimizeze impactul negativ asupra mediului.
- **Menținerea produselor și materialelor în uz:** Extinderea duratei de viață a produselor prin reutilizare, reparare și reciclare.
- **Regenerarea sistemelor naturale:** Crearea unor soluții care sprijină biodiversitatea și contribuie la regenerarea resurselor naturale.

Aceste principii sunt integrate în mod natural în activitatea întreprinderilor sociale, care prioritizează obiectivele sociale și de mediu în fața profitului.

Rolul întreprinderilor sociale în promovarea economiei circulare

1. **Reutilizarea resurselor:** Întreprinderile sociale din mediul urban contribuie semnificativ la reutilizarea resurselor prin colectarea, recondiționarea și revânzarea produselor second-hand. De exemplu, inițiativele care recondiționează mobilier, împreună cu atelierile de croitorie care transformă hainele uzate în produse noi, demonstrează cum resursele pot fi valorificate din nou.

2. **Crearea de locuri de muncă verzi:** Economia circulară generează locuri de muncă verzi, care implică activități sustenabile. Întreprinderile sociale angajează frecvent persoane vulnerabile în astfel de activități, oferindu-le oportunități de angajare și formare profesională în domenii precum reciclarea, repararea și upcycling-ul.
3. **Reducerea risipei alimentare:** Întreprinderile sociale implicate în combaterea risipei alimentare joacă un rol esențial în mediul urban. Prin colectarea alimentelor neutilizate de la supermarketuri și restaurante și distribuirea acestora către grupuri vulnerabile, aceste organizații reduc semnificativ deșeurile alimentare.
4. **Educație pentru sustenabilitate:** Întreprinderile sociale din economia circulară contribuie la educarea comunităților urbane despre importanța sustenabilității. Atelierele de reciclare, campaniile de conștientizare și programele educaționale sunt doar câteva exemple de inițiative care schimbă mentalități și comportamente.

Exemple de bune practici în economia circulară și întreprinderile sociale:

1. **Colectarea deșeurilor electronice:** Unele întreprinderi sociale din România se ocupă de colectarea și reciclarea echipamentelor electronice uzate, contribuind la reducerea poluării și recuperarea materialelor valoroase. Aceste inițiative angajează frecvent persoane din medii defavorizate, oferindu-le formare profesională în domeniul tehnologiei.

2. **Ateliere de reparații:** Întreprinderile sociale care organizează ateliere de reparații pentru biciclete, electrocasnice sau alte obiecte demonstrează că repararea este o alternativă viabilă la înlocuire. Aceste ateliere nu doar reduc deșeurile, ci și educă comunitățile despre importanța economiei circulare.
3. **Inițiative de upcycling:** Upcycling-ul presupune transformarea deșeurilor în produse cu valoare adăugată. Întreprinderile sociale care desfășoară astfel de activități în mediul urban, precum crearea de accesorii din materiale reciclate, contribuie la reducerea consumului de resurse noi și sprijină economia locală.

Beneficiile economiei circulare și ale întreprinderilor sociale pentru orașe:

1. **Reducerea poluării și protecția mediului:** Prin promovarea reutilizării și reciclării, întreprinderile sociale contribuie la reducerea cantității de deșuri trimise la gropile de gunoi, diminuând impactul negativ asupra mediului. Acest lucru este deosebit de important în orașele mari, unde gestionarea deșeurilor este o provocare majoră.
2. **Dezvoltarea economiei locale:** Întreprinderile sociale care activează în economia circulară stimulează economia locală prin crearea de locuri de muncă și sprijinirea furnizorilor locali. Acest lucru contribuie la creșterea rezilienței economice a comunităților urbane.
3. **Reducerea costurilor pentru administrațiile publice:** Implementarea unor soluții de economie circulară reduce costurile asociate gestionării deșeurilor și curățeniei orașelor. Acest lucru permite administrațiilor locale să direcționeze resursele către alte domenii prioritare, cum ar fi educația sau infrastructura.
4. **Creșterea conștientizării comunităților:** Activitățile desfășurate de întreprinderile sociale au un efect multiplicator asupra comunităților, inspirând cetățenii să adopte comportamente mai responsabile față de mediu.

Provocări pentru întreprinderile sociale din economia circulară

- **Accesul limitat la finanțare:** Deși economia circulară are un potențial enorm, întreprinderile sociale se confruntă adesea cu dificultăți în obținerea resurselor financiare necesare pentru a-și desfășura activitățile.
- **Bariere legislative:** Lipsa unui cadru legislativ favorabil pentru promovarea economiei circulare și a întreprinderilor sociale limitează extinderea acestora.
- **Lipsa de conștientizare:** Publicul larg și companiile tradiționale nu sunt împreună suficient informate despre beneficiile economiei circulare și ale întreprinderilor sociale, ceea ce reduce potențialul de colaborare și sprijin.

Concluzie

Economia circulară și întreprinderile sociale reprezintă soluții complementare pentru crearea unui viitor sustenabil în mediul urban.

Prin reducerea risipei, crearea de locuri de muncă verzi și promovarea unei mentalități de responsabilitate față de mediu, aceste inițiative aduc beneficii semnificative pentru comunități și economie.

Cu sprijin adecvat din partea administrațiilor locale, a sectorului privat și a societății civile, economia circulară poate deveni un pilon central al dezvoltării urbane și al incluziunii sociale.